

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

***Mgr. Kerkhoflaan te Valmeer
(gem. Riemst)***

*Archeologisch vooronderzoek door middel van
proefsleuven*

T. Deville en S. Houbrechts

Condor Rapporten 59

Opgraving

Prospectie

Vergunningsnummer:

2011/232

Naam aanvrager:

Houbrechts Sara

Naam site:

Riemst, Mgr. Kerkhofslaan 1-7

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	3
2. Colofon	5
3. Administratieve gegevens	6
3.1. Onderzoeksgegevens	6
3.2. Locatiegegevens	6
4. Inleiding	7
4.1. Onderzoekskader	7
4.2. Onderzoeksteam	7
4.3. Dankwoord	8
4.4. Uitwerking en rapportage	8
5. Landschappelijke ontwikkeling	9
5.1. Algemeen	9
5.2. Geomorfologie en bodem	11
5.3. Historische ligging	14
5.4. Archeologische waarden	15
6. Resultaten Veldonderzoek	17
6.1. Veldonderzoek	17
6.2. Bodemopbouw	17
6.3. Sporen	20
6.4. Vondsten	20
6.4.1. Keramiek.....	21
6.4.2. Vuursteen.....	21
7. Conclusie	23
7.1. Inleiding	23
7.2. Beantwoording onderzoeksvragen	23

8. Aanbevelingen.....	25
9. Bibliografie.....	26
10. CD-ROM	27
11. Lijst met gebruikt dateringen	28

Bijlagen

Bijlage 1:	Allesporenkaart
Bijlage 2:	Coupes en profielen
Bijlage 3:	Sporenlijst
Bijlage 4:	Vondstenlijst

2. Colofon

Condor Rapporten 59

Mgr. Kerkhofslaan te Valmeer, Gemeente Riemst
Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven

Auteurs: T. Deville en S. Houbrechts
In opdracht van: Mevr. Gilles-Monard
Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research BVBA, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research BVBA, Bilzen, december 2011.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Condor Archaeological Research BVBA

Martenslindestraat 29,

3742 MARTENSLINDE (BILZEN)

Tel 0032 (0)498 59 38 89

E-mail: info@condorarch.be

www.condorarch.be

3. Administratieve gegevens

3.1. Onderzoeksgegevens

Datum veldwerk:	04/07/2011
Uitvoerder:	Condor Archaeological Research BVBA
Condor Rapporten:	59
Opdrachtgever:	Mevr. Gilles-Monard
Onderzoeksvorm:	Prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuven
Vergunningsnummer:	2011/232 en 2011/232(2)
Naam aanvrager:	Sara Houbrechts
Naam site:	Mgr. Kerkhofslaan 1-7 te Valmeer, Riemst
Bevoegd gezag:	Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg en ZOLAD+

3.2. Locatiegegevens

Provincie:	Limburg
Gemeente:	Riemst
Plaats:	Valmeer
Toponiem:	Mgr. Kerkhofslaan 1-7
Kadastrale gegevens:	Afdeling: 7 Sectie: B Nrs.: 443D en 443E
Kaartblad:	/

4. Inleiding

4.1. Onderzoekskader

Op maandag 4 juli 2011 heeft Condor Archaeological Research bvba in opdracht van Mevr. Gilles-Monard een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Mgr. Kerkhofslaan te Valmeer, gemeente Riemst, provincie Limburg. Het onderzoek vindt plaats naar aanleiding van de voorgenomen verkaveling van een perceel in vijf loten waarop in de toekomst woonhuizen worden gerealiseerd. De totale oppervlakte van het gebied is ongeveer 4000 m², dat tot voor kort bestond uit een weiland. Uit het projectgebied zijn geen archeologische vondsten bekend. In de nabijheid zijn enkele vondsten gekend. Het gebied heeft een middelhoge tot hoge archeologische potentie vanwege de mogelijke aanwezigheid van Romeinse sporen. Sporen uit de overige perioden kunnen niet worden uitgesloten.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om alle eventueel aanwezige archeologische resten te lokaliseren en te documenteren. Op basis hiervan wordt, indien de resultaten positief zijn, een op te graven zone afgebakend. In het voorliggend rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld, die beantwoord dienen te worden op basis van het veldwerk:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd,...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

4.2. Onderzoeksteam

Het onderzoeksteam van Condor Archaeological Research bestond uit:

- S. Houbrechts   Veldwerk, rapportage en digitalisatie
- T. Deville   Veldwerk, rapportage en digitalisatie

4.3. Dankwoord

Dankzij de medewerking en het vertrouwen van verschillende partijen kon er tijdens dit project voortvarend worden gewerkt. In het bijzonder danken we de opdrachtgever, Mevr. Gilles-Monard en notariaat Vuylsteke, voor de voortvarende medewerking, Herwey BVBA voor het voorzien van de graafmachine, Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg en Zolad+.

4.4. Uitwerking en rapportage

Na het veldonderzoek worden de onderzoeksgegevens uitgewerkt en geanalyseerd. Ter afronding van het archeologisch vooronderzoek is het voorliggend eindrapport samengesteld.

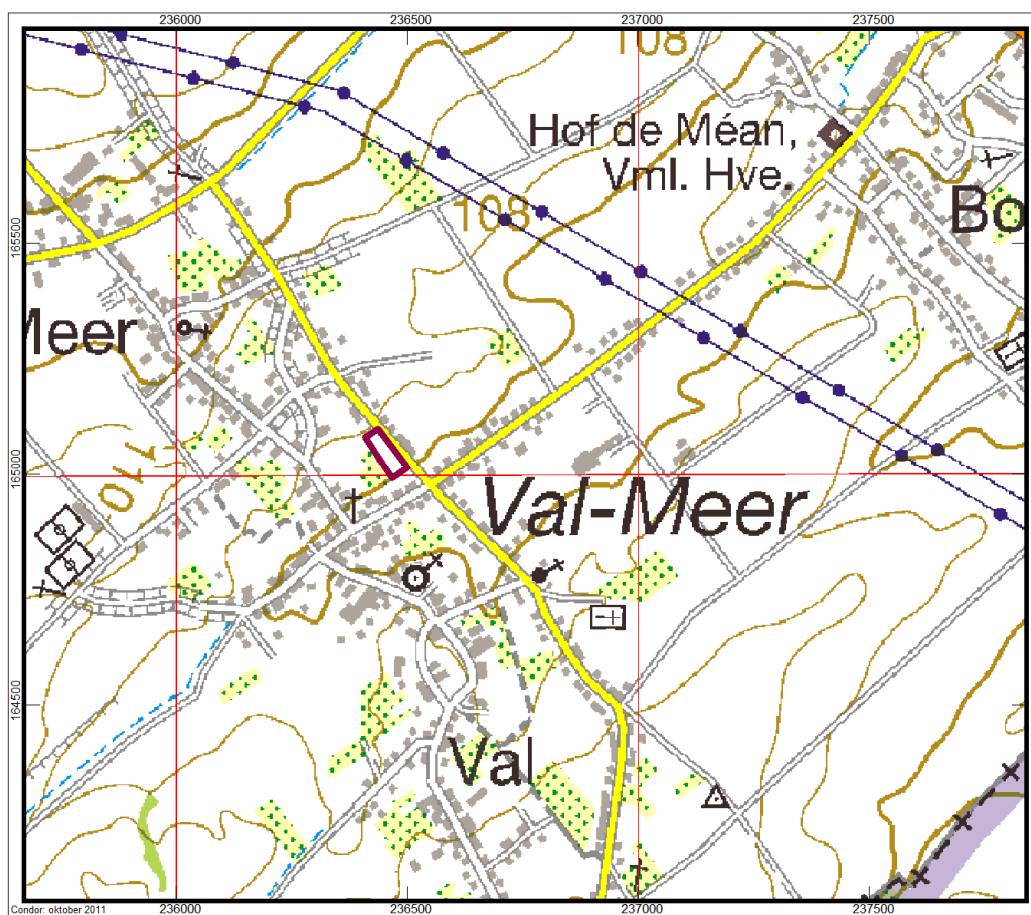

5. Landschappelijke ontwikkeling

5.1. Algemeen

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap. Het huidige landschap is het resultaat van een lange en complexe ontwikkeling. Dit landschap is ontstaan onder invloed van verschillende fysische processen die onderling sterk met elkaar verwant zijn, zoals de geomorfologie, de bodem en de hydrologie. De verschillende landschapstypen die zich hebben gevormd vormen de basis voor het archeologische verwachtingsmodel. De laatste 3000 jaar heeft de mens een grote invloed uitgeoefend op het landschap. Vooral de laatste 150 jaar heeft de mens het landschap weten aan te passen aan zijn behoeften en is het landschap dan ook langzaamaan minder bepalend geworden voor de inrichting en het gebruik hiervan.

Het plangebied ligt aan het Mgr. Kerkhofslaan te Valmeer. Het plangebied is ongeveer 4000 m² groot en bestond tot voor kort uit een weiland.

Afbeelding 1: Topografische kaart van het plangebied (roze kader) en omgeving¹.

¹ NGI, 2008.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied (roze kader) en omgeving².

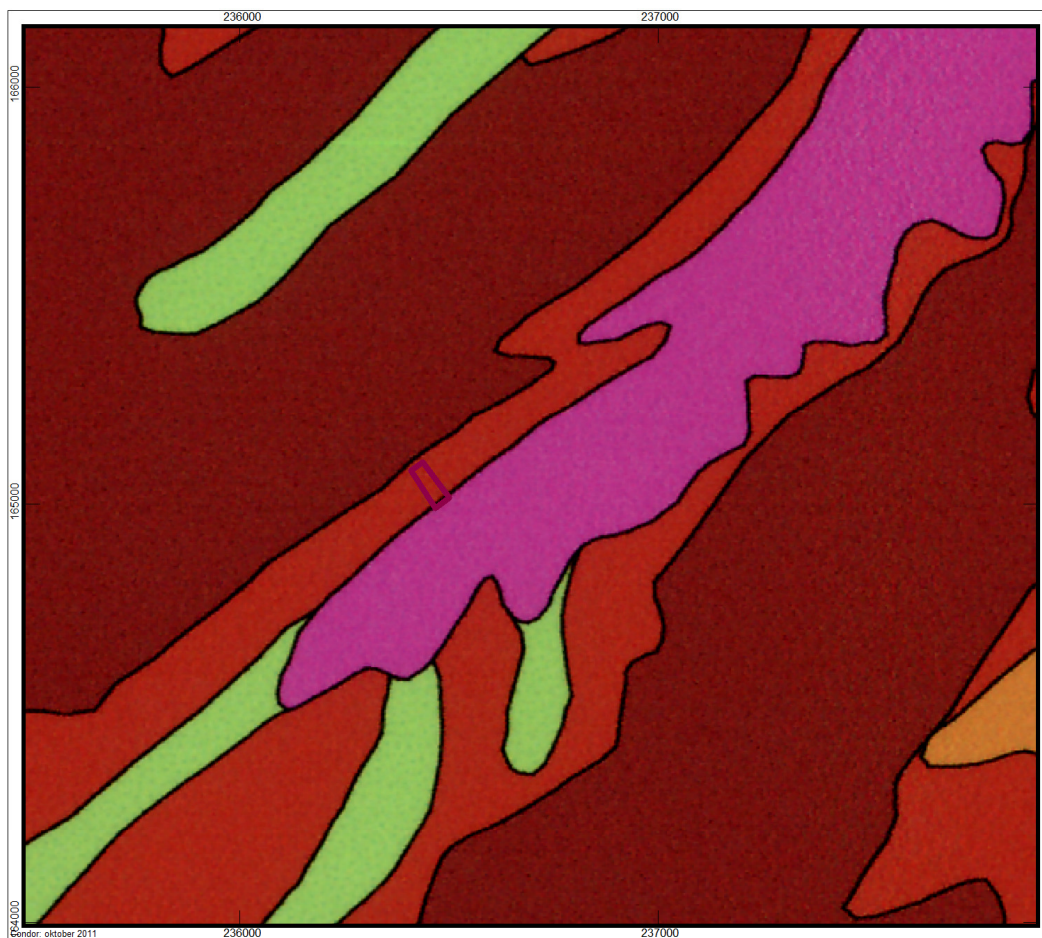
5.2. Geomorfologie en bodem

Geomorfologisch gezien ligt het plangebied in vochtig Haspengouw. In deze regio komen brede vlakdalen voor die op sommige plaatsen een moerassige alluviale vlakte hebben ontwikkeld met veel beekjes en afwateringskanaaltjes. De beekjes staan loodrecht op de rivieren en eroderen in de zachte hellingen.

In de ondergrond van het plangebied komt leem voor met een dikte van 4 tot 10 meter. Net ten zuiden van het plangebied ligt het beekdal van de Vloedgracht. Hier komt dan ook beekalluvium voor, met in het in het zuidwesten enkele uitlopers met colluvium. Aan weerszijden van het beekdal is de leemlaag 4 tot 10 meter dik, om over te gaan in een leemlaag met een dikte van meer dan 10 meter.

---

² Microsoft Bing.

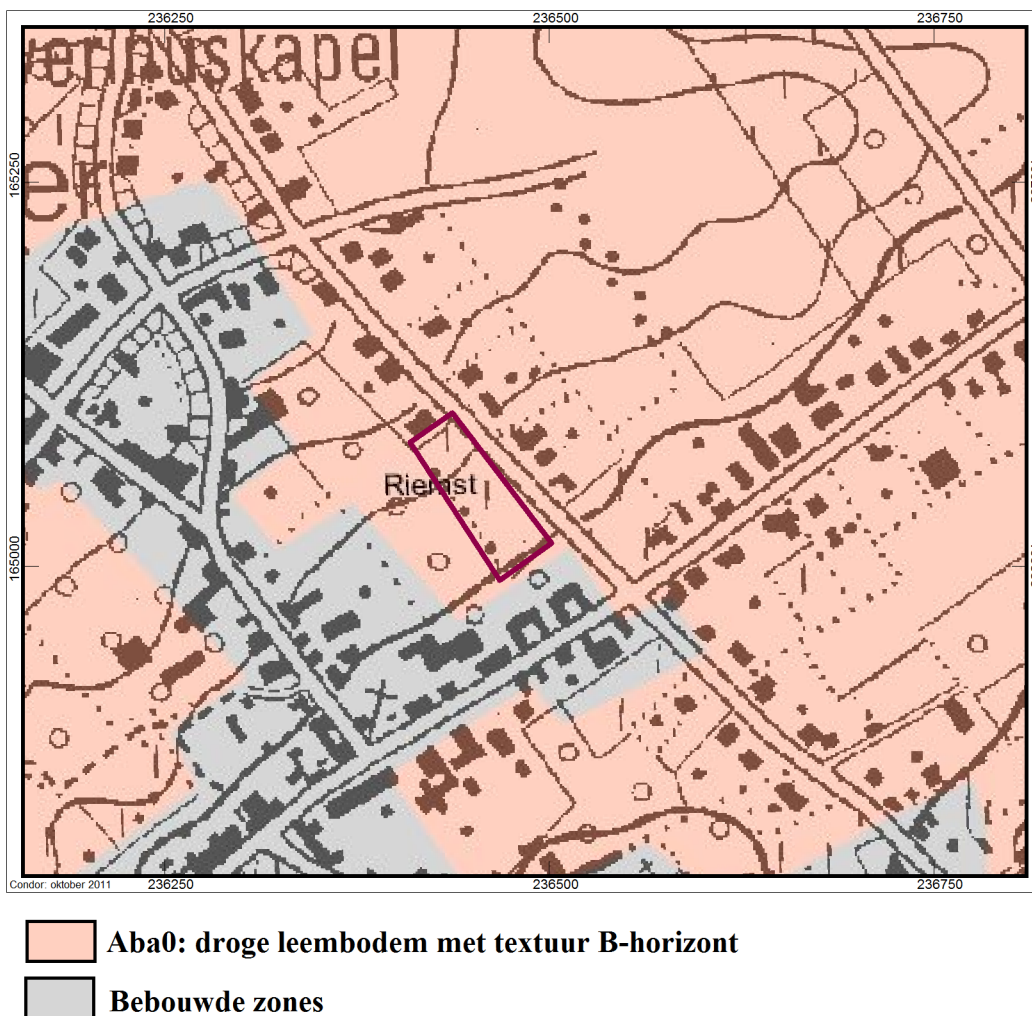
- Leem: dikker dan 10 meter**
- Leem: 4 tot 10 meter dik**
- Beekalluvium**
- Colluvium**
- Leem: 1 tot 4 meter dik**

Afbeelding 3: Kwartairgeologische kaart van het plangebied (roze kader) en omgeving³.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen komt binnen het plangebied een droge leembodem met textuur B-horizont voor (Aba0). Deze leemgronden hebben zich ontwikkeld in het Pleistocene lössdek en vertonen onder de A-horizont een aangerijkte textuur B-horizont. De bouwvoor is een donkerbruin homogeen humushoudende leem die rust op een geelbruine overgangshorizont. De dikte van deze A-horizont is meer dan 40 cm. De Bt-horizont bestaat uit bruine, zware leem met een meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes. Naar onder

³ Verstraelen e.a., 2000.

toe neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk terwijl de kleur geelbruin wordt.

Afbeelding 4: Bodemkaart van het plangebied (roze kader) en omgeving⁴.

⁴ AGIV, 2010.

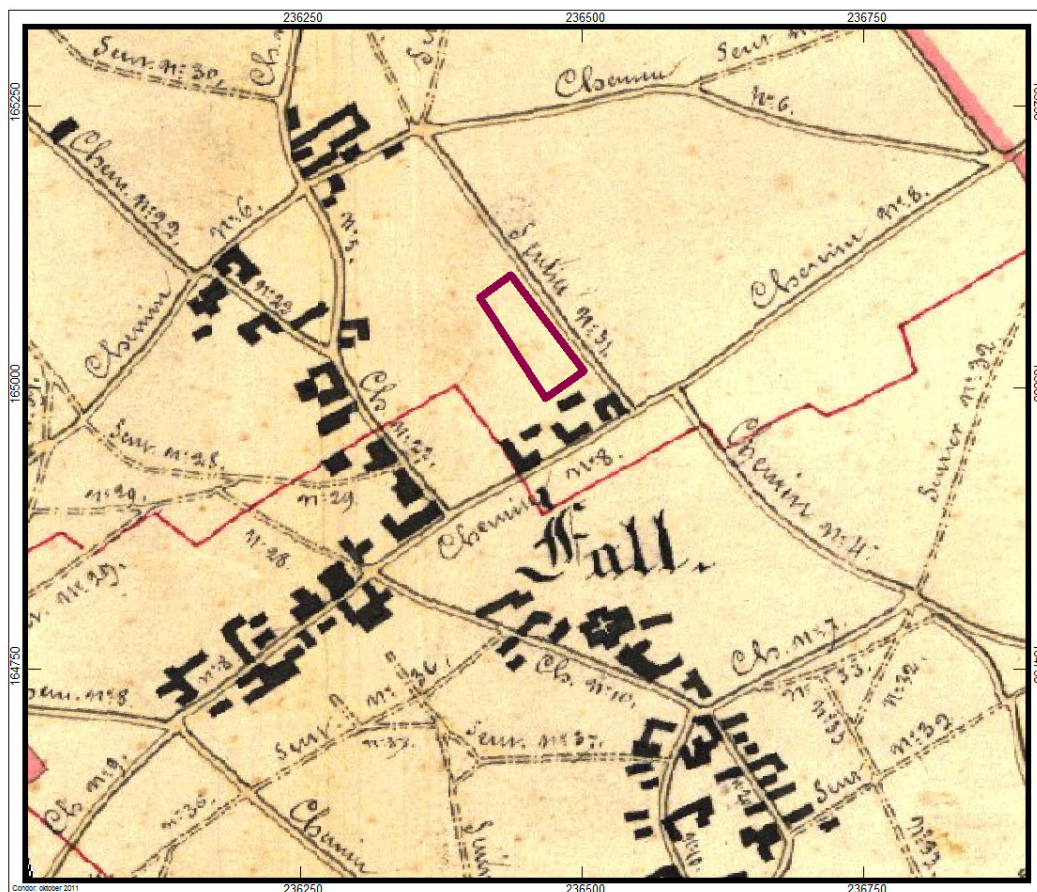
5.3. Historische ligging

Op de Ferrariskaart (*afbeelding 5*) en op de Atlas van de Buurtwegen (*afbeelding 6*) is duidelijk dat het plangebied slechts zeer weinig veranderd is doorheen de tijd. Het plangebied is reeds gelegen aan de huidige Mgr. Kerkhofsiaan. Het plangebied is in gebruik als weiland met bomen erop en is onbebouwd. Ten zuiden van het plangebied is bewoning waarneembaar.

Op de Atlas van de Buurtwegen (*afbeelding 6*) is duidelijk dat het stratenpatroon omheen het plangebied slechts weinig veranderd is doorheen de tijd. Het plangebied was echter reeds gelegen aan de verbindingsweg tussen Maastricht en Tongeren. Binnen het plangebied is nog geen bebouwing waarneembaar. Ook in de nabijheid van het plangebied is nog geen bebouwing zichtbaar. De bebouwde kom van Val-Meer is reeds goed ontwikkeld rondom enkele straten.

Afbeelding 5: Ferrariskaart met daarop de aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Afbeelding 6: Atlas van de Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

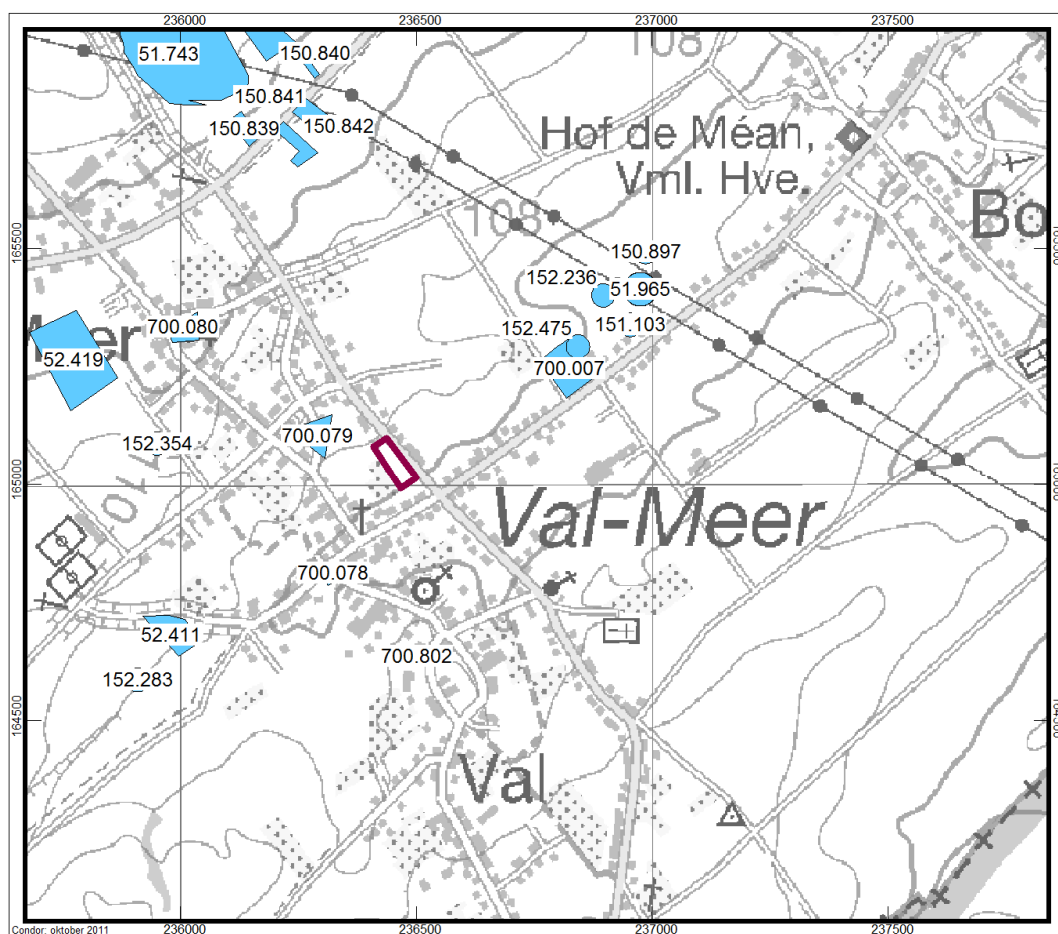
5.4. Archeologische waarden

Volgens de data beschikbaar in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn er in de omgeving van het plangebied verschillende vondstmeldingen bekend. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied zijn vooral muntvondsten bekend. Het betreft muntschatten die werden aangetroffen tijdens renovatiewerkzaamheden die bijna allen dateren in de 17^e en 18^e eeuw (inventarisnummers 700.079, 700.078 en 700.802). Daarnaast bracht een veldprospectie met behulp van een metaaldetector een depot uit het begin van de late middeleeuwen aan het licht (inventarisnummer 52.411).

Alle overige meldingen dateren uit de Romeinse periode. Het gaat het om enkele dakpanfragmenten aangetroffen tijdens een veldprospectie (inventarisnummers 152.354 en 152.283) die mogelijk kunnen wijzen op bewoning ten westen en ten zuidwesten van het plangebied. Ten oosten van het plangebied is, tussen Valmeer en

Bolder, een villadomein bekend uit de midden Romeinse periode (inventarisnummer 700.007). Binnen dit villadomein zijn fragmenten Terra Sigillata, resten van amforen, een fibula en een speerpunt aangetroffen. Rondom dit villadomein is een cluster van meldingen bekend die toegekend zijn aan concentraties van bouw materiaal zoals Romeinse dakpannen (inventarisnummer 152.475 en 152.236). Daarnaast werden hier in het verleden Romeinse munten (inventarisnummer 152.475) een Romeinse sleutel en een fragment militaria (inventarisnummer 150.897) en een bronzen fibula (inventarisnummer 151.103) waargenomen.

Vlakbij het villadomein werd in 1999, bij de aanleg van een distrigasleiding (nu: Fluxys), een laat Romeins grafveld aangesneden dat gerelateerd wordt aan het villadomein. Er werd een crematiegraf aangesneden waarbij de crematies over de bodem van het vlakgraf waren uitgestrooid. In de hoeken van het graf werden vier grafgiften vastgesteld.

Afbeelding 7: Uitsnede uit de Centraal Archeologische inventaris met aanduiding van het plangebied (roze kader) en omgeving.

6. Resultaten Veldonderzoek

6.1. Veldonderzoek

Binnen het 4000 m² grote plangebied werd door ZOLAD+ en Ruimte en Erfgoed afdeling Limburg een vooronderzoek opgelegd. Daarbij dient 12% (450 m²) van het onderzoeksgebied te worden onderzocht. Verspreid over het terrein werden vijf werkputten aangelegd van variabele lengte met een noordwest – zuidoost oriëntatie. Alle sleuven waren 2 m breed (1 bakbreedte).

Werkput	Lengte	Oppervlakte
1	18 m	36 m ²
2	17,5 m	35 m ²
3	17 m	34 m ²
4	97 m	194 m ²
5	92 m	184 m ²
TOTAAL		483 m²

De onderzoeksvlakken zijn aangelegd in de top van de Bt-horizont, op een diepte van circa 65 à 90 cm onder het maaiveld. De onderzoeksvlakken zijn, waar nodig, manueel met de schop bijgeschaafd. Van iedere werkput is één profiel gefotografeerd en ingetekend op schaal 1/20 en beschreven. Alle werkputten, sporen, boorpunten en TAW-waarden zijn ingemeten met een hooggevoelige GPS-ontvanger (Trimble R6) met een afwijking van maximum 3 cm in het Lambert-72 stelsel.

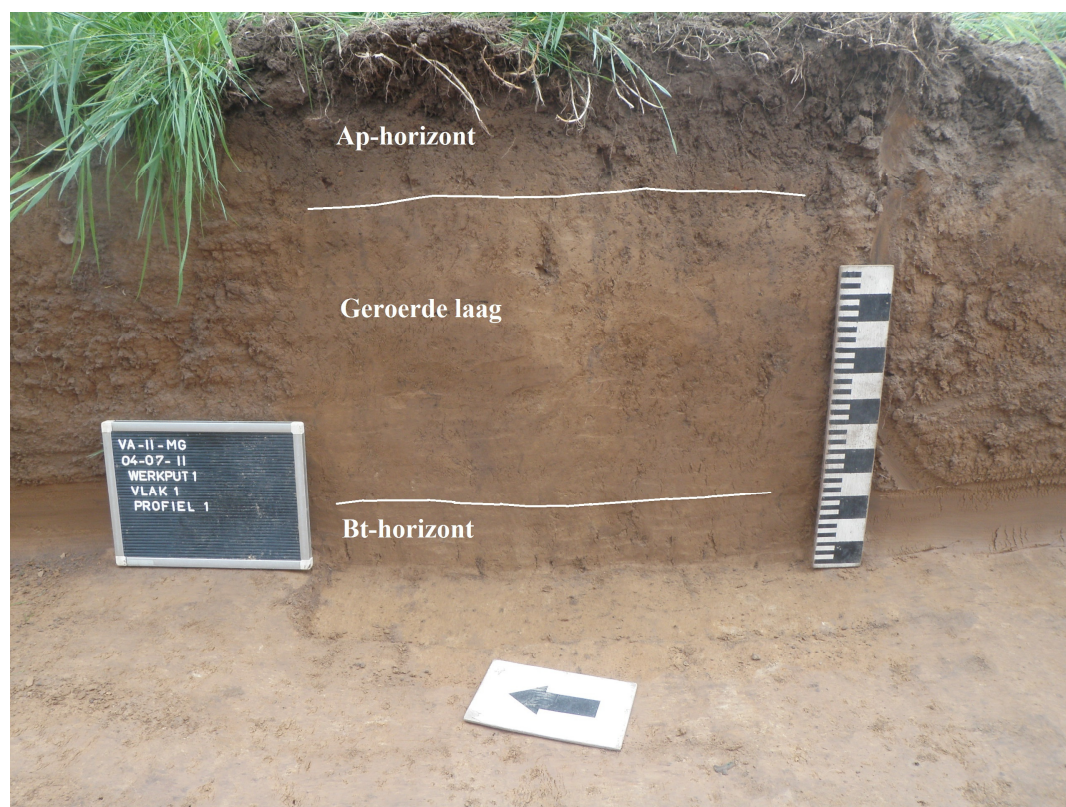
6.2. Bodemopbouw

Bij het proefsleuvenonderzoek is in iedere werkput één profielkolom gedocumenteerd met een breedte van 80 à 120 cm. De top van de bodemprofielen vormt het maaiveld, de onderzijde wordt begrensd door het onderzoeksvlak dan wel de bodem van de profielput. In werkput 3 werd vlak voor de profielkolom een boring geplaatst om de diepte van de kalkhoudende löss te bepalen. De profielen worden weergegeven in bijlage 2, de beschrijvingen van de lagen zijn bijgevoegd in de sporenlijst (bijlage 3).

In alle werkputten is eenzelfde bodemopbouw aangetroffen. De grijsbruine bouwvoor (S003) heeft een dikte van 25 à 30 cm en bevat spikkels baksteen, houtskool en

kolengruis. Middels een scherpe overgang is hieronder een geroerde laag vastgesteld (S002). De menglaag bestaat materiaal uit de bovenliggende bouwvoor en de onderliggende Bt-horizont. De dikte van de geroerde laag varieert van 60 cm in de werkputten 1 en 4 tot 20 cm in werkput 5. De aanwezigheid van spikkels hardgebakken baksteen en kolengruis indiceert een recente, dan wel subrecente, datering. In werkput 5 is tussen de geroerde laag (S002) en de bouwvoor (S003) een tussenlaag (S008) vastgesteld. Het gaat hier eveneens om een geroerde laag van iets recentere oorsprong dan de geroerde laag S002, die meer materiaal uit de bouwvoor bevat.

Onder de geroerde laag is meteen de Bt-horizont aangetroffen. De bestaat uit zwak zandige stugge leem en bezit enkele spikkels houtskool. Deze zijn mogelijk door bioturbatie vanuit de hoger liggende lagen in de Bt-horizont beland. De aanwezigheid van de Bt-horizont meteen onder de geroerde laag toont aan dat de top van het oorspronkelijke bodemprofiel verstoord, dan wel weggeërodeerd is, daar de oorspronkelijke E-horizont nergens kon worden vastgesteld.

Afbeelding 8: bodemprofiel in werkput 1 met aanduiding van de verschillende bodemlagen.

Uit een boring geplaatst vlak voor profiel 3.1 blijkt dat de Bt-horizont een dikte heeft van circa 30 cm. Daar de Bt-horizont gemiddeld een dikte heeft van circa 50 cm, toont dit aan dat ook de top van de Bt-horizont verdwenen is. Op een diepte van 100 cm beneden maaiveld gaat de Bt-horizont via een zeer geleidelijke overgang, namelijk de BC-horizont (S004), over in de C-horizont (S005), de onverstoorte moederbodem. Omstreeks 280 cm beneden het maaiveldniveau wordt de C-horizont homogener van samenstelling (S006). De kalkgrens, de overgang tussen de kalkarme (S006) en de kalkrijke löss (S007) is vastgesteld op 330 cm beneden het maaiveld.

Afbeelding 9: detailfoto van de boring ter hoogte van profiel 3.1 waarbij de kalkrijke löss duidelijk een chemische reactie vertoont door contact met HCl.

6.3. Sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn slechts drie sporen (S201, S401 en S501) aangetroffen. De sporen S401 en S501 zijn, op basis van de aanwezigheid van kolengruis, duidelijk recent van oorsprong. Spoor S201 is gecoupeerd. Daaruit blijkt, op basis van de vage, onduidelijke en onregelmatige aflijning, dat het spoor van natuurlijke oorsprong is. Bijgevolg kan aan de sporen een lage archeologische waarde worden toegekend.

Afbeelding 10: Coupe op het natuurlijke spoor S201

6.4. Vondsten

Tijdens het onderzoek zijn in totaal elf artefacten aangetroffen die als acht vondstnummers zijn ingezameld. Geen van de vondsten kon aan een grondspoor worden gerelateerd. De vondsten kunnen worden opgesplitst in twee materiaalcategorieën, namelijk keramiek en vuursteen.

6.4.1. Keramiek

Bouwmateriaal

Bij de aanleg van de werkput 4 werden in de geroerde laag (S002) twee fragmenten bouwmateriaal aangetroffen. Het betreft kleine, sterk verweerde, stukken van een keramische vloertegel. De aanwezigheid van deze fragmenten bevestigt de recentere datering van de geroerde laag.

Westerwald Steengoed

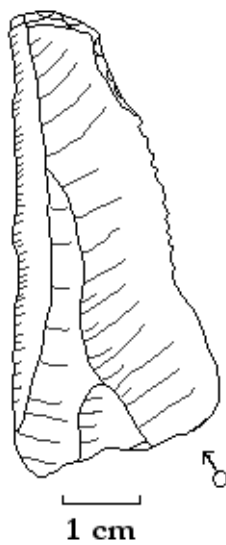
Bij het opschaven van profiel 3 werd in de geroerde laag (S002) een groot (circa 7 x 7 cm) wandfragment in Westerswald steengoed aangetroffen (V004). Westerswald steengoed is herkenbaar aan de lichtgrijze, homogene kern die gekenmerkt wordt door een kobaltblauwe versieringskleur. De productie vond plaats tussen de 17^e en de 20^e eeuw. Het recipiënt waarvan het wandfragment deel uit maakt was in gebruik als drinkgerei. Het is onduidelijk of het om een kan of kruik gaat.

Onbekend

In werkput 5 zijn op twee plaatsen als losse vondst in het vlak fragmenten aardewerk (V005 en V007) aangetroffen die door het verweerde karakter en de beperkte grootte niet konden worden gedetermineerd. Mogelijk is één van de fragmenten (V007) van Romeinse oorsprong, wat gezien de aanwezigheid van een villadomein in de omgeving niet uitzonderlijk zou zijn, maar dat kan niet met zekerheid worden gesteld.

6.4.2. Vuursteen

In de werkputten 3 en 5 zijn in totaal vijf fragmenten vuursteen aangetroffen die als vier vondstnummers zijn ingezameld. Vier fragmenten blijken na determinatie van natuurlijke oorsprong te zijn. Eén fragment is van antropogene oorsprong (afbeelding 11). Het betreft een schrabber op een onregelmatige kling in donkergrijs-bruine gevlamde grofkorrelige silex. Een exacte datering kon niet worden toegekend.

Afbeelding 11: detailtekening van de aangetroffen schrabber (V001)

7. Conclusie

7.1. Inleiding

Het plangebied ligt aan de Monseigneur Kerkhofslaan te Valmeer. In de onmiddellijke omgeving zijn volgens het CAI enkele muntschatten aangetroffen. Ten oosten van het plangebied, tussen Valmeer en Bolder is er een uitgebreid villadomein met bijhorend grafveld uit de Romeinse periode bekend. Op basis van de geomorfologische situatie, de ligging aan een weg die ouder is dan de 18de eeuw en de gegevens uit het CAI kan voor het plangebied een hoge verwachting worden opgesteld voor archeologische resten vanaf het laat-paleolithicum tot en met de nieuwste tijd.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn slechts drie grondsporen vastgesteld. Het betreft twee recente sporen (S401 en S501) en één natuurlijk spoor (S201). Uitgezonderd een schrabber vervaardigd op een onregelmatige kling zijn binnen het plangebied geen archeologische waarden vastgesteld. De afwezigheid van archeologische resten kan gerelateerd zijn aan de verstoring die vroeger binnen het plangebied heeft plaats gevonden.

7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

▪ ***Zijn er sporen aanwezig?***

Tijdens het onderzoek zijn in de werkputten 2 (S201), 4 (S401) en 5 (S501) sporen aangetroffen. Aan twee sporen (S401 en S501) werd op basis van de aanwezigheid van kolengruis een recente datering toegekend. Spoor S201 blijkt, na het couperen, van natuurlijke oorsprong te zijn.

▪ ***Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?***

De sporen S401 en S501 zijn antropogeen van oorsprong, spoor S201 is van natuurlijke aard.

▪ ***Hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd,...)?***

De bewaringstoestand van de sporen is slecht. Aangezien binnen het plangebied de bodem verstoord/geërodeerd is tot in de Bt-horizont kan gesteld worden dat de bovenste 80 cm van de bodem verstoord dan wel verdwenen is. Bijgevolg gaan ondiepe en matig diepe sporen niet meer aanwezig zijn. Diepe sporen zoals waterputten, beerputten en silo's kunnen, weliswaar in afgetopte omstandigheden,

nog bewaard zijn gebleven. De kans om dit type sporen aan te treffen wordt uiterst klein geschat.

- ***Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren***

Niet van toepassing.

- ***Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?***

Niet van toepassing.

8. Aanbevelingen

Op basis van de onderzoeksresultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. Binnen het plangebied zijn enkel sporen aangetroffen met een lage archeologische waarde. Tevens blijkt de bodem in het verleden verstoord te zijn tot in de top van de Bt-horizont. Dit betekent dat er circa 70 à 80 cm van het oorspronkelijke bodemprofiel verdwenen is. Niet wijst erop dat binnen het plangebied archeologische resten verwacht worden.

Bovenstaand advies is slechts een selectieadvies en dient louter ter advisering van het bevoegd gezag: Ruimte en Erfgoed. Het definitieve besluit met betrekking tot de vrijgave van het terrein, zal op basis van het uitgebrachte advies genomen worden door het bevoegd gezag. Daarom wordt geadviseerd om inzake het besluit contact op te nemen met Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg.

9. Bibliografie

Bronnen

Borsboom A.J en J.W.H.P. Verhagen (2009) KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek, Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P), Amsterdam.

Gysels, H. (1993) De landschappen van Vlaanderen en Zuidelijk Nederland. Een landschapsecologische studie, Leuven.

Jongmans, A.G. en R. Miedema (1986) Morphology, genesis and distribution of calcareous material in Late Weichselian sediments of the Rhine and Meuse rivers in the eastern part of The Netherlands. Wageningen.

Slechten, K. (2004) Namen noemen: het CAI-thesaurusproject, *De opbouw van een archeologisch beleidsinstrument*, Brussel.

Van Ranst, E. en C. Sys (2000) Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20000), Gent.

Verstraelen, A. (2000) Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad Tongeren, Leuven..

Websites (geraadpleegd december 2011)

<http://www.agiv.be/gis/diensten/geo-vlaanderen/> (geraadpleegd voor bodemkundige kaart)

<http://www.cai.be>

<http://www.ngi.be> (geraadpleegd voor Ferrariskaart)

<http://www.limburg.be> (geraadpleegd voor de Atlas van de Buurtwegen)

10. CD-ROM

Bijgevoegd bevindt zich een CD-rom met de volgende gegevens:

- Foto's geordend per werkput
- De digitale versie van dit rapport
- Fotolijst, sporenlijst, velddagboek, hoogtematen.

11. Lijst met gebruikt dateringen

Ruwe datering	Verfijning 1	Verfijning 2	Verfijning 3	Precieze datering
STEENTIJD	Paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	1.000.000/500.000 - 250.000 jaar geleden
		Midden-paleolithicum	Midden-paleolithicum	250.000 - 38.000 jaar geleden
		Laat-paleolithicum	Laat-paleolithicum	38.000 - 12.000 jaar geleden
	Mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	ca. 9.500 - 7.700 v. Chr.
		Midden-mesolithicum	Midden-mesolithicum	7.700 - 7.000/6.500 v. Chr.
		Laat-mesolithicum	Laat-mesolithicum	ca. 7.000 - ca. 5.000 v. Chr.
		Finaal-mesolithicum	Finaal-mesolithicum	ca. 5.000 - ca. 4.000 v. Chr.
	Neolithicum	Vroeg-neolithicum	Vroeg-neolithicum	5.300 - 4.800 v. Chr.
		Midden-neolithicum	Midden-neolithicum	4.500 - 3.500 v. Chr.
		Laat-neolithicum	Laat-neolithicum	3.500 - 3.000 v. Chr.
		Finaal-neolithicum	Finaal-neolithicum	3.000 - 2.000 v. Chr.
	METAALTIJDEN	Bronstijd	Vroege bronstijd	Vroege bronstijd
Midden bronstijd			Midden bronstijd	1.800/1.750 - 1.100 v. Chr.
Late bronstijd			Late bronstijd	1.100 - 800 v. Chr.
Ijzertijd		Vroege ijzertijd	Vroege ijzertijd	800 - 475/450 v. Chr.
		Midden ijzertijd (oosten)	Midden ijzertijd (oosten)	475/450 - 250 v. Chr.
		Late ijzertijd (oosten)	Late ijzertijd (oosten)	250 - 57 v. Chr.
		Late ijzertijd (westen)	Late ijzertijd (westen)	475/450 - 57 v. Chr.
ROMEINSE TIJD		Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd
	Midden-Romeinse tijd		Midden-Romeinse tijd	69 - 284
	Laat-Romeinse tijd		Laat-Romeinse tijd	284 - 402
MIDDELEEUWEN	Middeleeuwen	Vroege middeleeuwen	Frankische periode	5de eeuw - 6de eeuw
			Merovingische periode	6de eeuw - 8ste eeuw
			Karolingische periode	8ste eeuw - 9de eeuw
		Volle middeleeuwen	Volle middeleeuwen	10de eeuw - 12de eeuw
	Late middeleeuwen	Late middeleeuwen	13de eeuw - 15de eeuw	
NIEUWE TIJD	Nieuwe tijd	16de eeuw		
		17de eeuw		
		18de eeuw		
NIEUWSTE TIJD	Nieuwste tijd	19de eeuw		
		20ste eeuw		

BIJLAGEN

Bijlage 1

236425

236450

236475

236500

165100

165100

165075

165075

165050

165050

165025

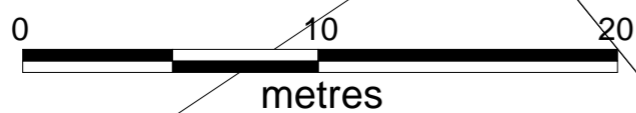
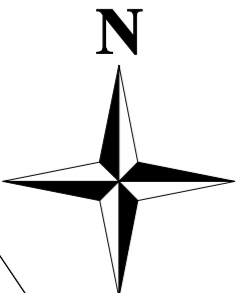
165025

165000

165000

Mgr. Kerkhofsiaan te Val-Meer
 Allesporenkaart

- Begrenzing plangebied
- Kadastrale grenzen
- Profielen
- Vondsten
- Boorpunt
- C-horizont
- Spoor, natuurlijk
- Spoor, recent

236425

236450

236475

236500

165100

165100

165075

165075

165050

165050

165025

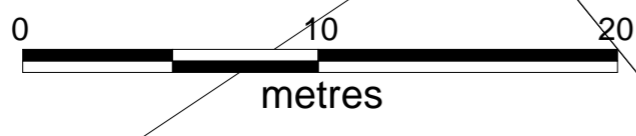
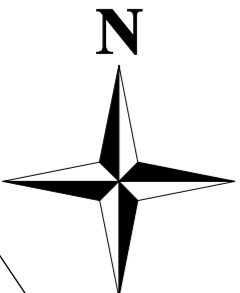
165025

165000

165000

Mgr. Kerkhofsiaan te Val-Meer
 Hoogtematen

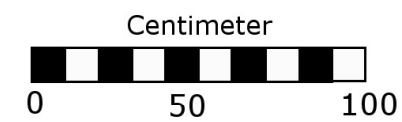
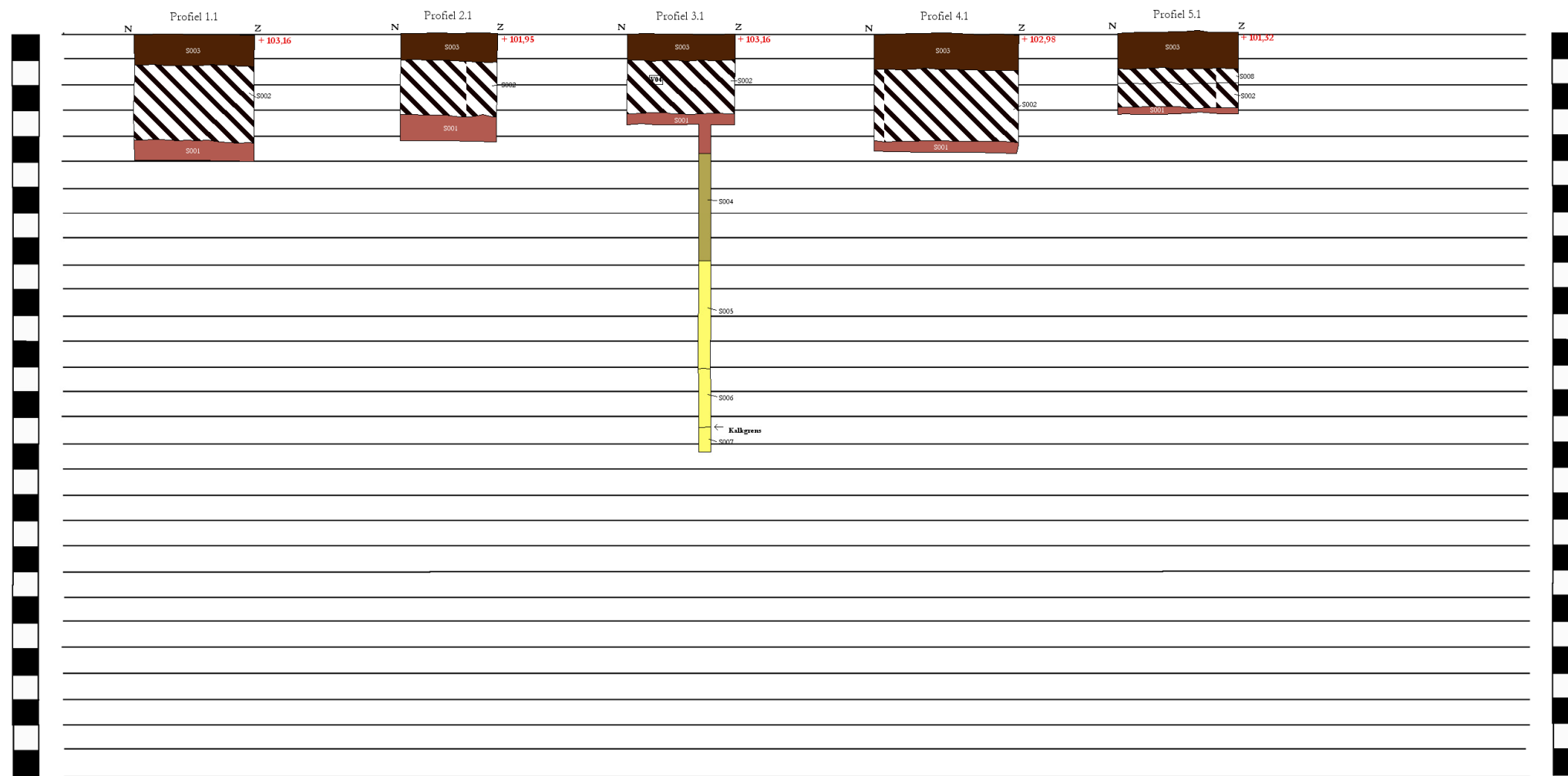
- Begrenzing plangebied
- Kadastrale grenzen
- Hoogtematen t.o.v. TAW

CONDOR bvba
 ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

Bijlage 2

Profielen

- **Bouwvoor**
- **Geroerde laag**
- **Bt-horizont**
- **BC-horizont**
- **C-horizont**

Bijlage 3

Sporenlijst		Provincie: Limburg		Gemeente: Riemst		Plaats-toponiem:					
		Projectnr: 11-059		Code: VA11MG		Mgr. Kerkhoflaan					
SPOORN	INTERPRETATIE	KLEUR	TEXTUUR	INSLUITSELS	BEGRENTING	VORM	SAMENHANG	COUPE	TAW	OPMERKING	DATERING
001	Bt-horizont	LiBrGe Ge VI	LZ1	HK6, ROV6	nvt	Onregelmatig		Nee			
002	Geroerde laag	LiBrGe	LZ1	HK1, KG6, BST6	nvt	Onregelmatig		Nee			
003	Bouwvoor	GrBr	LZ1	HK6, BST6, KG6	nvt	Onregelmatig		Nee			
004	BC-horizont	LiBrGe WiGe VI	LZ1		nvt	Onregelmatig		Nee			
005	C-horizont	GeLiBr Ge VI	LZ3		nvt	Onregelmatig		Nee			
006	C-horizont	GeLiGr	LZ3		nvt	Onregelmatig		Nee		kalkarm	
007	C-horizont	GeLiGr	LZ3		nvt	Onregelmatig		Nee		kalkrijk	
008	Geroerde laag	DrGr Ge VI	LZ1	MOR1, KA1, ALU1	nvt	Onregelmatig		Nee			
201	Kuil	LiGr LiBr	LZ1	HK6	Vaag	Onregelmatig		Ja	101,24	Natuurlijk	
401	Kuil	LiGr LiBr	LZ1	MER6 BST6	Scherp	Onregelmatig		Nee	100,25		Recent
501	Kuil	LiGr LiBr	LZ1	MER6 BST6	Scherp	Onregelmatig		Nee	100,56		Recent

Bijlage 4

Vondstenlijst				Provincie: Limburg	Gemeente: Riemst	Plaats, Toponiem:				
				Projectnr: 11-059	Code: VA11MG	Mgr. Kerkhoflaan				
Nr.	WP	Vlak	Spoornr.	Verzamelwijze	Datum	Materiaal	Aantal	Beschrijving	Vorm	Datering
001	3	1	001	Aa VI	04/07/11	SVU	1	Matig grofkorrelige donkergrijs-bruine, gevlamde silex, Schrabber op distaal uiteinde , daarnaast retouches distaal rechts. Schrabber op onregelmatige kling vervaardigd.	onregelmatig	onbekend
002	3	1	001	Aa VI	04/07/11	SVU	1	Grofkorrelige geel-grijze silex, cortex op ventraal vlak, natuurlijk.	onregelmatig	onbekend
003	3	1	001	Aa VI	04/07/11	SVU	1	Grofkorrelige geel-grijze silex, sterk verweerd, natuurlijk.	onregelmatig	onbekend
004	3	1		Profiel	04/07/11	KER	1	Wandfragment in Westerwald steengoed.	onregelmatig	1680-1900
005	5	1	001	Aa VI	04/07/11	KER	1	Klein, oxiderend gebakkend wandfragment voorzien van een bruine engobe. Het wandfragment is secundair verbrand	onregelmatig	onbekend
006	4	1	002	Aa VI	04/07/11	KER	2	Gebroken fragmenten van een keramische tegel	onregelmatig	recent
007	5	1	001	Aa VI	04/07/11	KER	2	Kleine wandfragmenten in oxiderend aardewerk. Het betreft sterk verweerde wielgedraaide fragmenten.	onregelmatig	Romeinse periode - heden
008	5	1	001	Aa VI	04/07/11	SVU	2	Grofkorrelige geel-grijze silex, sterk verweerd. Één fragment bezit een cortex op het proximaal, dorsaal vlak. Sporen van secundaire verbranding, Retouches ontbreken. Natuurlijk.	onregelmatig	onbekend

Fotolijst

Provincie: **Limburg** Gemeente: **Riemst** Plaats, Toponiem:
 Projectnr: **10-059** Code: **VA-11-MG** **Mgr. Kerkhoflaan te Valmeer**

Datum	Fotonr	Werkput	Vlak	Spoornr.	Fotorichting	Opmerkingen	Fotograaf
04-07-2011	1	1	1		Z	Overzicht werkput 1	TD
04-07-2011	2	1	1		Z	Overzicht werkput 1	TD
04-07-2011	3	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	4	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	5	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	6	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	7	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	8	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	9	1	1		W	Overzicht werkput 1 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	10	1	1		N	Overzicht werkput 1	TD
04-07-2011	11	1	1		N	Overzicht werkput 1	TD
04-07-2011	12	1	1			Sfeerfoto	TD
04-07-2011	13	1	1		O	Profiel 1	TD
04-07-2011	14	1	1		O	Profiel 1	TD
04-07-2011	15	1	1		O	Profiel 1	TD
04-07-2011	16	1	1		O	Profiel 1	TD
04-07-2011	17	2	1		Z	Overzicht werkput 2	TD
04-07-2011	18	2	1		Z	Overzicht werkput 2	TD
04-07-2011	19	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	20	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	21	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	22	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	23	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	24	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	25	2	1		W	Overzicht werkput 2 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	26	2	1		N	Overzicht werkput 2	TD
04-07-2011	27	2	1		N	Overzicht werkput 2	TD
04-07-2011	28	2	1		O	Profiel 2	TD
04-07-2011	29	2	1		O	Profiel 2	TD
04-07-2011	30	2	1		O	Profiel 2	TD
04-07-2011	31	2	1		O	Profiel 2	TD
04-07-2011	32	3	1		Z	Overzicht werkput 3	TD

04-07-2011	33	3	1		Z	Overzicht werkput 3	TD
04-07-2011	34	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	35	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	36	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	37	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	38	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	39	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	40	3	1		W	Overzicht werkput 3 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	41	3	1		N	Overzicht werkput 3	TD
04-07-2011	42	3	1		N	Overzicht werkput 3	TD
04-07-2011	43					Sfeerfoto	TD
04-07-2011	44	3	1		W	Profiel 3	TD
04-07-2011	45	3	1		W	Profiel 3	TD
04-07-2011	46	3	1		W	Profiel 3	TD
04-07-2011	47	3	1		W	Profiel 3	TD
04-07-2011	48	3	1			Boring 1	TD
04-07-2011	49	2	1	201	N	Coupe S201	TD
04-07-2011	50	2	1	201	N	Coupe S201	TD
04-07-2011	51	4	1		Z	Overzicht werkput 4	TD
04-07-2011	52	4	1		Z	Overzicht werkput 4	TD
04-07-2011	53	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	54	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	55	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	56	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	57	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	58	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	59	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	60	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	61	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	62	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	63	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	64	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	65	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	66	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	67	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	68	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD

04-07-2011	69	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	70	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	71	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	72	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	73	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	74	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	75	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	76	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	77	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	78	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	79	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	80	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	81	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	82	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	83	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	84	4	1		W	Overzicht werkput 4 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	85	4	1		N	Overzicht werkput 4	TD
04-07-2011	86	4	1		N	Overzicht werkput 4	TD
04-07-2011	87					Sfeerfoto	TD
04-07-2011	88	4	1		O	Profiel 4	TD
04-07-2011	89	4	1		O	Profiel 4	TD
04-07-2011	90	4	1		O	Profiel 4	TD
04-07-2011	91	4	1		O	Profiel 4	TD
04-07-2011	92	5	1		Z	Overzicht werkput 5	TD
04-07-2011	93	5	1		Z	Overzicht werkput 5	TD
04-07-2011	94	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	95	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	96	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	97	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	98	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	99	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	100	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	101	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	102	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	103	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	104	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD

04-07-2011	105	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	106	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	107	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	108	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	109	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	110	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	111	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	112	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	113	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	114	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	115	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	116	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	117	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	118	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	119	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	120	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	121	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	122	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	123	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	124	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	125	5	1		W	Overzicht werkput 5 van noord naar zuid	TD
04-07-2011	126	5	1		N	Overzicht werkput 5	TD
04-07-2011	127	5	1		N	Overzicht werkput 5	TD
04-07-2011	128	5	1		O	Profiel 5	TD
04-07-2011	129	5	1		O	Profiel 5	TD
04-07-2011	130	5	1		O	Profiel 5	TD
04-07-2011	131	5	1		O	Profiel 5	TD
04-07-2011	132				O	Sfeerfoto	TD